

МЕТОДИЧНИЙ ПУТІВНИК

Організація освітньої діяльності у закладах загальної середньої освіти 2018/2019 навчальному році: нормативна база

Закон України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017)

Законів України «Про загальну середню освіту» – зміни: нові можливості та виклики: <http://education-ua.org/ua/articles/1103-zmini-v-zakoni-pro-zagalnu-serednyu-osvitu-novi-mozhливosti-ta-vikliki>

Указу Президента України від 13.10.2015 № 580/2015 «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки»,

Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»,

Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21.02.2018 (у 1 класах),

Державного стандарту загальної початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 462 від 20.04.2011 (у 2-4-х класах).

Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти

Зміст освіти здійснюється крізь призму дев'яти освітніх галузей: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальній, фізкультурній, громадянській та історичній, мистецькій.

- 1. Вимоги сучасної школи:** у сучасній школі необхідно орієнтуватися на життєві потреби учнів; розвивати в них уміння справлятися з реальними проблемами, що виникають у різних життєвих ситуаціях; допомагати стати більш незалежними в своїх думках і діях, більш відповідальними і готовими до співробітництва з іншими людьми, що є умовою розвитку демократичного суспільства.
- 2. За концепцією Нової української школи,** найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями.
- 3. Важливу роль у підвищенні фахової обізнаності відіграють хмарні технології.** Основні компанії: Google, Microsoft, IBM, намагаються удосконалити хмарні технології для їх впровадження у освітній процес. Сучасні веб-сервіси у хмарі є важливою системою, завдяки якій створюються певні навчальні середовища для підвищення кваліфікації вчителів та розвитку їх професіоналізму та можливість залучити до освітнього процесу учнів та їх батьків через використання досягнень Інтернет-технологій, електронних додатків для освіти.
- 4. Науково-методичні журнали** Міністерства освіти і науки України та **Інтернет-ресурси** надають суттєву допомогу для підвищення фахового рівня та методичного рівня вчителів.

5. У Законі України «Про освіту» (ст.12) задекларовано завдання формування ключових компетентностей, спрямованих на досягнення загальної освітньої мети

6. **Типова освітня програма** окреслює підходи до планування й організації навчального процесу в закладі загальної середньої освіти та визначає загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо; зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натеper подані в рамках навчальних планів; безпосередньо очікувані результати навчання учнів у рамках навчальних програм, наведених у відповідних переліках; рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти тощо.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти(стаття 33 Закону України «Про освіту», стаття 15 Закону України «Про загальну середню освіту») - основний документ, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом загальної середньої освіти результатів навчання: **алгоритм складання і використання.**

Освітня програма закладу освіти, який здійснює свою діяльність на різних рівнях освіти, може бути наскрізною (з 1 по 11/12 класи), або для певного рівня освіти.

Документ схвалюється педагогічною радою закладу освіти та затверджується його керівником.

7. **Методичні рекомендації:** Чинними залишаються методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу у 6-х – 9-х та 11-х класах закладів загальної середньої освіти, які містяться в листах Міністерства щодо інструктивно-методичних рекомендацій із базових дисциплін за 2012-2017 роки.

8. **Програмне забезпечення** викладання навчальних предметів:

📁 **5-9 класи** – навчальні програми зі змінами, затвердженими наказом МОН України від **07.06.2017 № 804** – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>

▪ *Біологія, географія - 6-9, фізика – 7-9*

Презентація – оновлення програм у 2017 році: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/kolegiya-mon-26-travnnya.pdf>

📁 Навчальні програми для **8-9 класів** для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням окремих предметів (за новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти):

http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/educational_programs/1384763942/

📁 Навчальні програми для **10-11 класів** – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

ЗОКРЕМА:

10 клас – нові навчальні програми, що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407 – режим доступу:

https://drive.google.com/drive/folders/1GGjaI_C4CZRYjnoEY-NhO_qKuhXBnPr7

11 клас – навчальні програми **2010 року** - (наказ МОНУ від 28.10.2010 № 1021) – режим доступу: <http://osvita.ua/school/program/30993/>

У розрізі предметів

Укр. мова, хімія

10 клас: (рівень стандарту та профільний рівень) -нові навчальні програми, що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407 - режим доступу:

https://drive.google.com/drive/folders/1GGjaI_C4CZRYjnoEY-NhO_qKuhXBnPr7;

11 клас – навчальні програми 2010 року – профільний рівень, академічний рівень (наказ МОНУ від 28.10.2010 № 1021) – режим доступу: <http://osvita.ua/school/program/30993/>

11 клас - рівень стандарту - зі змінами 2016 року(наказ МОНУ від 14.07.2016 № 826) – режим доступу:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Укр. літер., зарубіжна л-ра, біологія і екологія, географія, фізика

10 клас: (рівень стандарту та профільний рівень) -нові навчальні програми, що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407 - режим доступу:

https://drive.google.com/drive/folders/1GGjaI_C4CZRYjnoEY-NhO_qKuhXBnPr7;

11 клас – навчальні програми 2010 року – профільний рівень, (наказ МОНУ від 28.10.2010 № 1021) – режим доступу:

<http://osvita.ua/school/program/30993/>

11 клас - рівень стандарту та академічний рівень - зі змінами 2016 року(наказ МОНУ від 14.07.2016 № 826) – режим доступу:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Історія України

Учні 10 класів будуть навчатись за новими програмами. Міністерством рекомендовано для вивчення інтегрований курс «Історія: Україна і світ», а також 2 окремі курси «Історія України» та «Всесвітня історія».

11 класи закладів загальної середньої освіти продовжують навчатись за навчальними програмами укладеними відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень, рівень поглибленого вивчення). Для цих класів залишаються чинними методичні рекомендації попередніх років.

9. Особливості нових навчальних програм:

- ✓ особистісно орієнтоване й компетентнісне спрямування;
- ✓ наскрізні змістові лінії:

- ✓ результативну частину презентовано у вигляді ключових і предметних компетентностей, а саме знаннєвий, діяльнісний, ціннісний, емоційний і поведінковий компоненти;
- ✓ міжпредметні зв'язки під час вивчення навчальних предметів;
- ✓ програма орієнтує учасників освітнього процесу на результативну діяльність;
- ✓ пропонувані учням/ученицям завдання мають бути аналітичними, зорієнтованими на визначені у відповідному розділі Програми очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності, сприяти освоєнню учнями ключових компетентностей, формувати розуміння зв'язку між вивченим матеріалом і сучасністю.

10. Оцінювання навчальних досягнень учнів

Варто враховувати, що впровадження компетентнісного підходу зумовлює переосмислення технологій контролю й оцінювання: з оцінювання предметних знань, умінь і навичок до оцінювання компетентностей, зокрема готовності і здатності учнів застосовувати здобуті знання і сформовані навички у своїй практичній діяльності. Тепер *об'єктом оцінювання* навчальних досягнень учнів є рівень розвитку їх компетентностей, які інтегрують знання, вміння, навички, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісне ставлення до навколишньої дійсності. При оцінюванні навчально-пізнавальної діяльності учнів варто збалансовано оцінювати всі три компоненти, що відповідають складникам компетентності: діяльнісний (діяльність/уміння), знаннєвий (знання), ціннісний (ставлення).